

Politiska möten på distans

Webinar 2020-05-06

Britta Sandblom, Sambruk

Staffan Wikell, SKR

Marie Edwinson, Karlstads kommun

Emil Joelsson, Karlstads kommun

KARLSTAD.SE

Digital transformation genom kommunal samverkan i Föreningen Sambruk

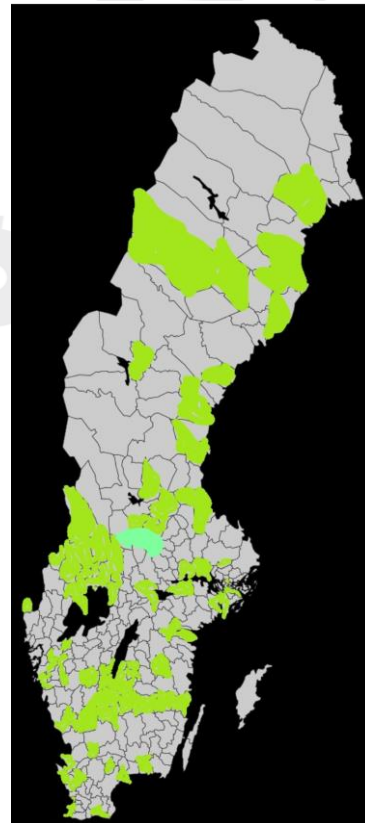
15 år av sambrukande

Medlemsorganisation

Ideell förening

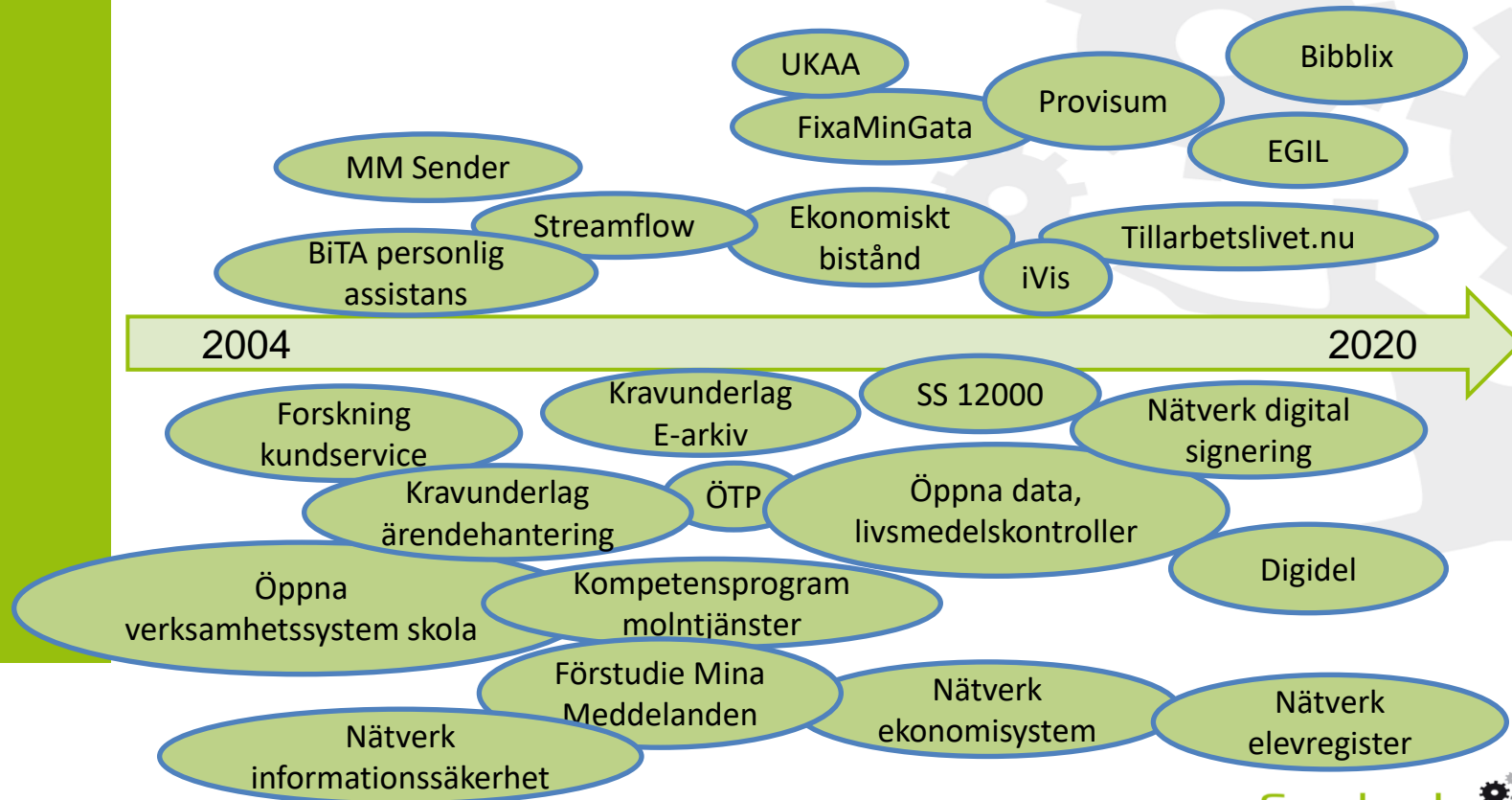
- Av kommuner för kommuner
- Medlemmar styr
- En tredjedel av kommunerna medlemmar
- Några regioner samt SKR medlemmar

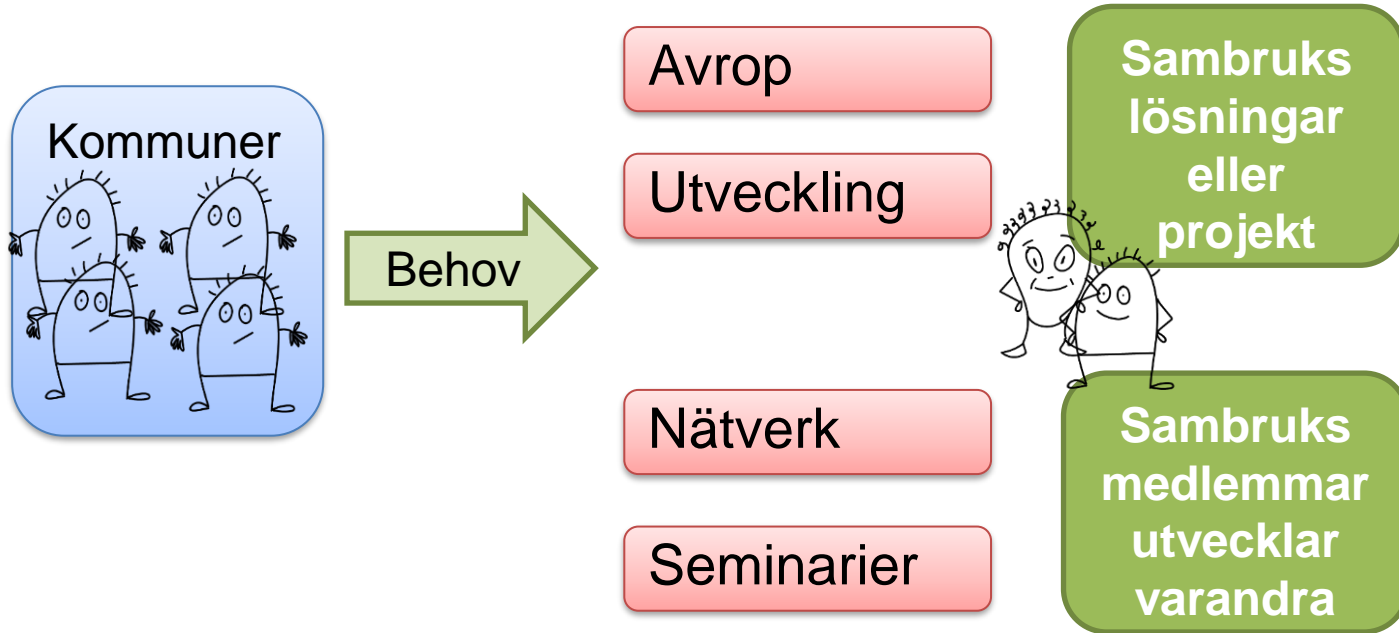
Av Lokal_Profil, CC BY-SA 2.5,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1929839>

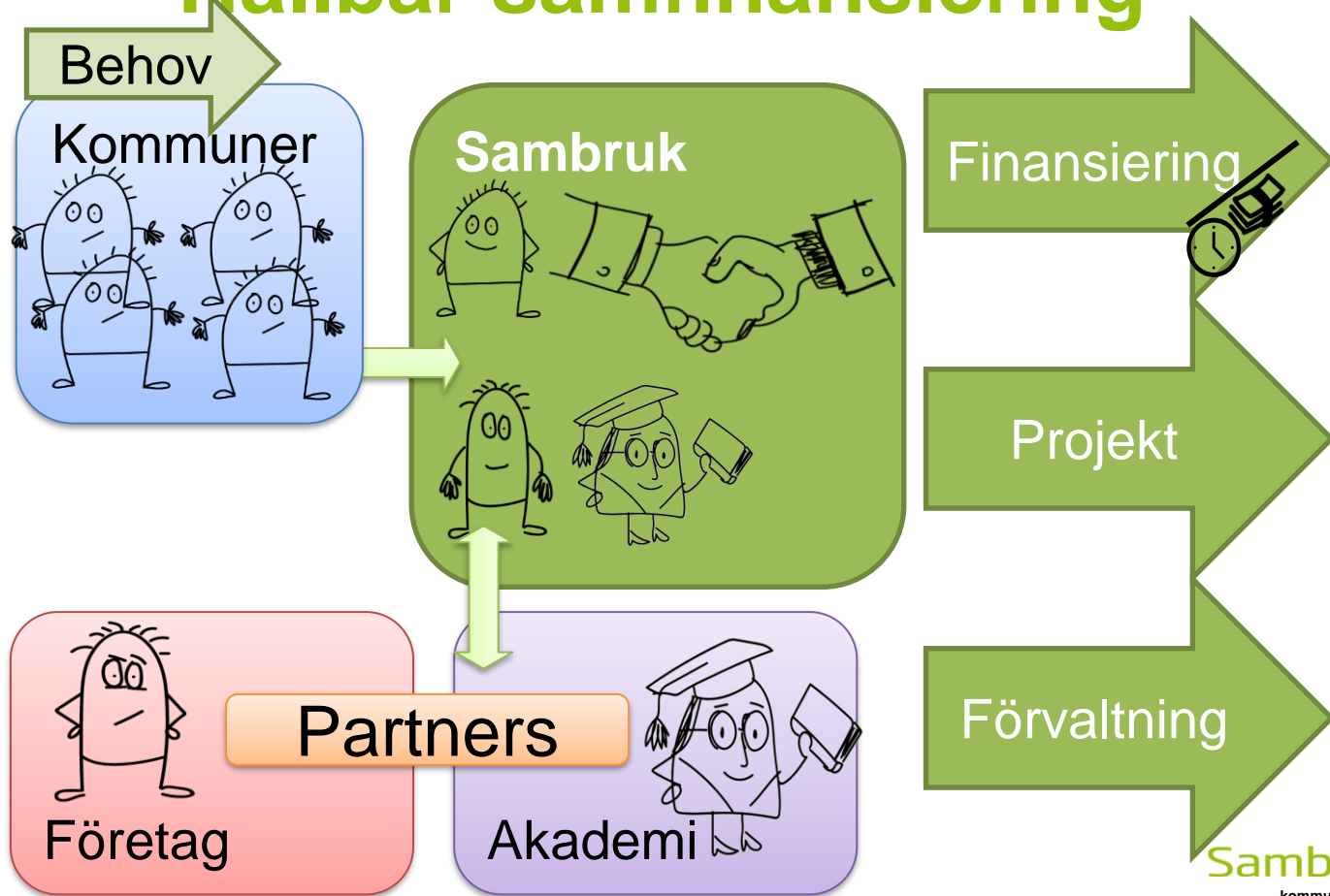
Medlemmarna och Sambruk

Föreningen Sambruk

Hållbar samfinansiering

Politiska möten på distans

Webinar 2020-05-06
Britta Sandblom, Sambruk
Staffan Wikell, SKR
Marie Edwinson, Karlstads kommun
Emil Joelsson, Karlstads kommun

KARLSTAD.SE

verksamhetsutveckling

Ramarna för mötet

Från beslut till genomförande på ungefär 2,5 vecka.

- Allmänna utgångspunkter
- Vad vi gjort
- Hur vi jobbat
- Erfarenheter vi fått med oss
- Vad vi ser som framgångsfaktorer
- Vad vi ser som utmaningar

**POLITISKA
MÖTEN PÅ
DISTANS**

Deltagande på distans i kommunala sammanträden

**Staffan Wikell
Avdelningen för Juridik
Våren 2020**

Distansdeltagande vid sammanträden i fullmäktige och nämnder , i den nuvarande krisen

- **Digitala sammanträden och distansdeltagande i kommunala beslutsorgan, vad gäller?**
- Kommunallagen (KL) har sedan 2014 bestämmelser om deltagande på distans vid sammanträden med fullmäktige och nämnder. Intresset för att använda sig av distansdeltagande har varit ljumt, fram till början av mars i år. Nu vill alla använda det.
- Bestämmelserna om distansdeltagande bygger på att det alltid finns ett möte som äger rum i en angiven lokal. Den enskilde ledamoten/ersättaren anhåller om att få delta på distans. Ordföranden bestämmer om distansdeltagande ska få ske i det särskilda fallet.
- Innan kommunen/regionen kan börja med distansdeltagande så krävs att fullmäktige fattar ett beslut om att man ska använda sig av detta. Vill man att det ska vara möjligt även på nämndsammanträden så ska fullmäktige besluta om att ge nämnderna den rätten.

Distansdeltagande vid sammanträden i kommunala beslutsorgan

- Fullmäktige ska skriva in i arbetsordningen i vilken omfattning distansdeltagande ska vara tillåtet.
- Deltagande på distans bör ses som ett komplement till fysiskt deltagande . I den nuvarande speciella situationen kan det enligt SKR anses motiverat att använda möjligheten mer än i normalläget.
- De ledamöter och tjänstgörande ersättare som deltar på distans är ”närvarande” och har samma rättigheter och skyldigheter som andra ledamöter.
- Fullmäktige bör ta ställning till vilken plattform/tjänst man ska använda sig av. Då bör man också ställa i frågor som gäller it-säkerhet, uppfyllande av krav på sekretess i OSL och dataskyddsfrågor, som tex , om mellanlagring av personinformation sker hos tjänsteleverantören, och om behandling av personuppgifter i tredje land blir aktuellt.

Distansdeltagande vid sammanträden i kommunala beslutsorgan – Vilka krav måste tekniken/tjänsten uppfylla?

- Distansdeltagandet ska ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att alla deltagare kan se och höra varandra och delta i sammanträdet på lika villkor (5:16 och 6:24 KL)
- Hur kan man uppfylla lagens krav när det är 1-4 som deltar på distans respektive om det är 25 eller 40 deltagare på distans. Ju fler distansdeltagare desto större utmaning för ordföranden och desto högre krav på tekniken.
- Hur många kan delta på distans? Vilka måste finnas i sammanträdeslokalen?
- SKR uttalar sig inte om specifika produkter som finns på marknaden, fördelar och brister. Det skulle kräva utredningar som vi inte har resurser att göra.
-

Distansdeltagande vid sammanträden i kommunala beslutsorgan – praktiska frågor

- Hur är det med öppna voteringar och slutna voteringar.
- Beslutsförhetskravet gäller som vanligt, hela sammanträdet. För fullmäktige finns undantag vid hantering av jävssituationer och vid besvarande av interpellationer och frågor.
- SKR har 2020-04-24 på webbplatsen lagt ut en PM med ”Frågor och svar om fullmäktige- och nämndsammanträden med anledning av risk för smittspridning”. Det är en uppdaterad version.
- Kortare bortfall av ljud och bild kan hanteras genom ajournering av mötet. Om det blir ett längre uppehåll måste ordföranden notera ledamoten som ej närvarande och om möjligt ta in en ersättare, som kan vara en distansdeltagare eller en som är på plats.

Distansdeltagande vid sammanträden i kommunala beslutsorgan – övriga frågor

- Vad gäller för sammanträden i utskott och beredningar.?
- Nämndutskotten är knapphändigt reglerade i KL. Inga regler om distansdeltagande finns. Nämndberedningar samma sak. Oklart vad som gäller
- Fullmäktigeberedningar, KL har inga regler om distansdeltagande.
- Kommunalförbund bör också kunna tillämpa bestämmelserna om distansdeltagande
- Sammanträden där sekretessbelagda uppgifter förekommer

KORT PAUS

**POLITISKA
MÖTEN PÅ
DISTANS**

Allmänna utgångspunkter för vårt arbete

- Vad behövs för att vi ska kunna utföra vårt uppdrag
- Minst fler än hälften närvarande
- Ersättares närvaro - en politisk fråga
- Praktiskt förhållningssätt

**POLITISKA
MÖTEN PÅ
DISTANS**

Vad har vi gjort

- Tolkat juridiken - alla behöver inte se alla samtidigt, tänk realistiskt
- Sett på alternativ och valt gemensam lösning
- Bestämt digitalt först som inriktning
- Riskbedömt hanteringen i vald lösning
- Sett över de tekniska förutsättningarna med Ipads och headset till alla
- **Teknisk anvisning** för hur de ska förbereda sig
- **Information** som sekr/ordf ska ha som inledning till varje möte
- **Anvisning** om vad som gäller för de som deltar på distans
- Anvisning för chattgrupper för politiska gruppmöten
- Inventerat teknisk utrustning och säkerställt att alla haft det som behövts inför sina möten
- Support på plats av IT - både fysiskt och via länk i mötet

Hur har vi jobbat

- Koncernsamverkan (13 nämnder och 6 bolag)
- Styrning
- Förankring
- Information - skriftligt, möte, chatt
- Stöd på plats och i chatt

Information

KOMMUNIKATION
&
UTBILDNING

*Här kommer uppdaterad information om koncernens inriktning för politiska möten utifrån pågående situationen med Covid-19. Utskicket går bland annat till dig som är **ordförande i en nämnd eller ett bolag, till FD/VD och till dig som är sekreterare**. Ser ni att någon annan behöver ta del av informationen delar ni vidare.*

*Med hänsyn till Folkhälsomyndighetens nya allmänna råd från igår är inriktningen nu att politiska möten som huvudregel ska genomföras på distans. **Vår rekommendation är att ordförande, direktör och sekreterare sitter på samma plats, övriga deltar via länk**. Fysiska möten kan hållas undantagsvis om det behövs, det kan till exempel vara aktuellt inom socialtjänsten. I bifogad fil finns en kortfattad sammanställning kring vad som gäller för möten i nuläget.*

KOMMUNIKATION & UTBILDNING

- **Praktiskt jobbar vi nu så här:**
- **Verktyg** - Vi använder Teams som verktyg för digitala möten.
- **Information till politiker** - Alla politiker får imorgon ett utskick med information om att inriktningen tillsvidare är att möten som huvudregel genomförs via Teams. I utskicket ges information om hur man ska göra för att ladda ned Teams-appen och vad man ska göra om det inte fungerar etc..
- **Anvisning till politiker** - Vi håller på att ta fram anvisningar för vad man ska tänka på som politiker kring anslutning, var man befinner sig och hur man agerar i mötet. Informationen är klar på måndag och kommer därefter att publiceras i plattorna. Informationen delas med sekreterarna som publicerar till respektive nämnd/bolag.
- **Anvisning till ordförande/sekreterare** - Vi tar fram anvisningar som stöd till ordförande och sekreterare kring hur möten ska bokas och hur man sen ska genomföra dem med upprop, omröstningar, ajournering mm. Informationen beräknas vara klar på måndag.
- **Koll av teknisk utrustning** - Sekreterare i nämnder och bolag kontaktas närmaste dagarna för koll av teknisk utrustning. Syftet med det är att säkerställa om det som behövs finns eller om ny utrustning behöver köpas in.
- **Ipads** - Vi gör en snabb inventering av befintliga Ipads för att kontrollera ålder mm eftersom nyare versioner krävs för att hantera Teams. Behöver en Ipad bytas kommer det administreras via respektive sekreterare. Detta är inget som sker närmast i tiden utan i nuläget är utgångspunkten att vi ska kunna upprätthålla vår verksamhet och ta de beslut som behövs. Det kan vara möjligt att använda en smart telefon eller privat dator som alternativ.
- **Informationsmöte för sekreterare måndag 6 april kl 13-15** – för praktisk vägledning inför möte och test av funktioner. Mötesbokning kommer. Mötet erbjuds fysiskt och via länk.
- **Informationsmöte för ordförande tisdag 7 april på fm** – för praktisk vägledning kring hur mötet ska genomföras. Mötesbokning kommer. Mötet erbjuds fysiskt och via länk.

**JURIDIK &
SÄKERHET**

Se juridiska möjligheter

**Vi har inte bortsett
från riskerna, utan
vi har hanterat dem.**

Identifierade risker

1	Risk för brott mot mot offentlighets- och sekretesslagen utifrån CLOUD Act.
2	Risk för att USA nyttjar sin rätt att begära ut sekretessbelagd information från Karlstads kommun med stöd av CLOUD Act.
3	Risk för <u>obehörigt</u> röjande av konfidentiell information
4	Risk för obehörig åtkomst
5	Det finns risk för att obehöriga deltar i mötet om inte identiteten på deltagare säkerställs i samband med digitalt möte.
6	Det finns risk för att enskilda som saknar Mobilt BankID inte kan nyttja sin rätt till muntlig framställan av sin sak vid MFA-krav
7	Risk för att enskilda som företräder sin sak i ett personärende har fortsatt åtkomst till mötet genom att återansluta med den inbjudningslänk som skickats ut.
8	Risk för nätavlyssning
9	Risk för röjande av konfidentiell information.
10	Risk för att inspelning av mötet.
11	Risk för uppskjutande av möte på grund av okunskap, handhavandefel eller tekniska brister såsom otillräcklig internetuppkoppling eller urladdat batteri.
12	Risk för att chattfunktionen används för behandling av känslig eller annan skyddsvärd information

TEKNIK

Plattform

Politiker

@karlstad.se

Var i mycket god tid!

Ca 20-30 deltagare

Headset

Jimmy Plate

Guider

Morgan Greebles

Miles O'Connor

KARLSTAD.SE

Solveig

Digitalt lärande om IT och telefoni för medarbetare i Karlstads kommun

Office 365

Guider för program inom Office 365

Teams

Videomöte i Teams

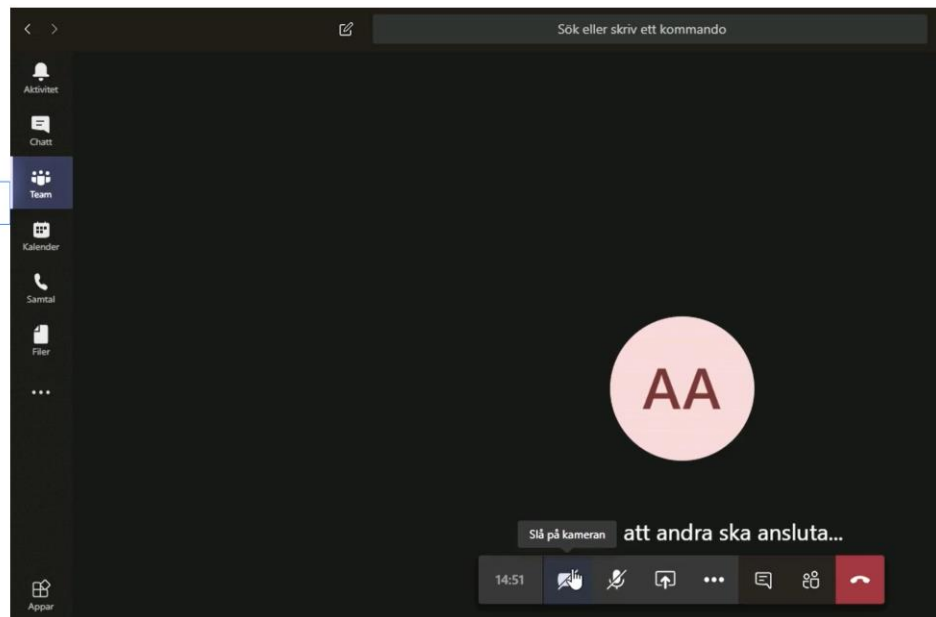
SPELA ALLA STEG

- 1 Chatta i mötet
- 2 Slå på/av mikrofonen
- 3 Slå på/av kameran
- 4 Lägg till deltagare i ett pågående möte
- 5 Dölj deltagarfönstret
- 6 Visa mötet i helskärm
- 7 Dela skärm/fönster
- 8 Ljud och enhetsinställningar

HJÄLPTE GUIDEN DIG?

- JA
 NEJ

SKICKA

INLEDANDE INFORMATION VID DIGITALA MÖTEN

Den här informationen ska ges inledningsvis vid alla politiska möten. Syftet med det är att klargöra förutsättningarna för mötet.

UPPROP

Mikrofonen ska alltid vara avstängd förutom när ni begär ordet och när beslut ska tas. Vid uppropet är det viktigt att alla svarar "JA" samt sakta säger hela ert namn och att ni deltar. Det beror på att Teams ska hinna känna vem som pratar och visa bilden för varje deltagare. Säg till exempel "Ja, Rakel Salomonsson är med på mötet". Efter att ni svarat på uppropet ska ni stänga av mikrofonen.

Efter att uppropet genomförts

Mötets sekreterare informerar om vilka ytterligare personer som finns med i rummet samt via länk (titta i mötets närvarolista).

BEGÄRA ORDET

Om du vill begära ordet ska du säga ditt namn när ordförande lämnar ordet fritt.

TA BESLUT

När beslut ska tas frågar ordförande precis som vanligt och ni svarar JA eller NEJ. Kom ihåg att sätta på mikrofonen. Omröstning görs på motsvarande sätt som vid upprop: sätt på din mikrofon, svara med hela ditt namn och JA eller NEJ. Sedan stänger du av mikrofonen igen.

YRKANDEN

Ändringsyrkanden, tilläggsyrkanden och helt nya yrkanden måste lämnas skriftligt. Använd mötets chattfunktion eller skicka ett mejl till sekreteraren. Mötets chattfunktion är att föredra för då kan samtliga deltagare också läsa det. Yrkande om bifall till förslag behöver inte lämnas skriftligt.

AJOURNERING

Om mötet ajourneras ska samtliga deltagare gå ur mötet genom att klicka på den röda luren. För att komma tillbaka till mötet efter ajourneringen ansluter ni på nytt i samma möte. Efter ajourneringen görs en ny avstämning för att se att samtliga är på plats.

UPPKOPPLING

Om du tjänstgör och din internetuppkoppling bryts under mötet ska du kontakta sekreteraren. Mötet kommer då att ajourneras till dess att du är tillbaka igen.

POLITISKA MÖTEN PÅ DISTANS

Nämndsekreterare

- Rollspel, test, scenario
- Användacase
- Om vi tappar någon?
- Ajournering
- Presentationer
- Externa deltagare

TEAM

Viktigt:

Området var prioriterat från ledningen

- Frida Poulsen (koordinator Värmland)
- Rakel Salomonsson (stadssekreterare)
- Catalina Mesa Moreno (verksamhetsarkitekt)
- Lotta Jansson (kundansvarig)
- Emil Joelsson (affärskoordinator)
- Marie Edwinson (stadsjurist/enhetschef)
- Anders Bergman (informationssäkerhetsansvarig)
- mfl

Erfarenheter vi fått med oss

- Det tar mer tid än fysiska möten
- Merparten på länk underlättar en bra möteskvalitet
- Ökad risk för tekniskt strul ju fler som deltar i möte
- Bra med två datorer för sekreteraren
- Ställ krav på kommunadresser för anslutning (säkerhetsfråga)
- Bra steg framåt i den digitala resan

- Säkerhetsanalys
- Tolkning av lagen
- SKR PM

JURIDIK & SÄKERHET

Viktiga vägval & inriktningsbeslut

- Informera/tydlighet
- Alla behöver inte synas samtidigt
- Endast Ordf. FD/VD, sekreterare i rummet
- Plattformsval
- Gäller alla nämnder/Bolag

TEKNIK

- Utvärdera leverantörer
- Inventering av teknisk utrustning
- Support på plats
- Aktiv chatt
- Ansvarsfördelning
- Förstå hur ett möte går till, vem sitter med datorn?

POLITISKA MÖTEN PÅ DISTANS

Nämndsekreterare

Se juridiska möjligheter

KOMMUNIKATION & UTBILDNING

- Så håller du ett möte på distans
- Skapa förståelse och trygghet
- Talmanus

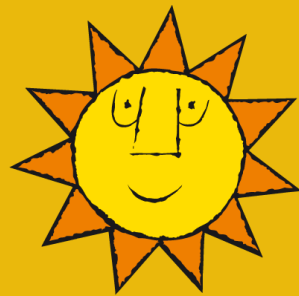
- Rollspel, test, scenario
- Användacase
- Om vi tappar någon?
- Ajournering
- Presentationer
- Externa deltagare

BESLUT

- Fullmäktige
- FD/VD koncernsamverkan
- KLK ledningsgrupp
- IT Prioriterade områden

KARLSTAD.SE